

OR.0003.6.2022

Zielona Góra, 06.05.2022 r.

Pan

Roman Bajor

Radny Powiatu Zielonogórskiego

Szanowny Panie,

odpowiadając na interpelację z dnia 25.03.2022 r. (data wpływu do Biura Rady Powiatu 28.04.2022 r.) w sprawie możliwości weryfikowania pod kątem struktury właścicielskiej i wykluczania z postępowań przetargowych prowadzonych przez Powiat Zielonogórski tych podmiotów gospodarczych, które choć w części są posiadane przez rosyjskie podmioty gospodarcze, w imieniu Zarządu Powiatu informuję co następuje.

Zakaz udziału rosyjskich wykonawców w zamówieniach publicznych i koncesjach nie ma swobodnego uregulowania. Każdy zamawiający może a właściwie ma obowiązek wykluczyć z postępowań rosyjskich wykonawców w oparciu tylko i wyłącznie o przepisy prawa:

- 1) Rozporządzenie (UE) 2022/576 w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 833/2014 dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie (Dz. Urz. UE nr L 111 z 8.4.2022, str. 1), zamówienia o wartości równej lub przekraczającej progi unijne, oraz
- 2) Ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, która została w dniu 15 kwietnia 2022 r. ogłoszona w Dzienniku Ustaw pod poz. 835.

Pierwszy akt prawa, rozporządzenie, jest „ogólnounijnym” zakazem udziału rosyjskich wykonawców w zamówieniach publicznych i koncesjach w związku z trwającą agresją wojskową Rosji wobec Ukrainy oraz doniesieniami o okrucieństwach popełnianych przez rosyjskie siły zbrojne w Ukrainie w ramach piątego pakietu sankcji gospodarczych i indywidualnych wobec Rosji. Przepisy rozporządzenia 2022/576 weszły w życie następnego dnia po publikacji, tj. w dniu 9 kwietnia 2022 r. Na mocy art. 1 pkt 23 rozporządzenia 2022/576 zakazuje się udzielania lub dalszego wykonywania wszelkich zamówień publicznych lub koncesji objętych zakresem dyrektyw w sprawie zamówień publicznych, na rzecz lub z udziałem:

- a) **obywateli rosyjskich lub osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów z siedzibą w Rosji;**
- b) **osób prawnych, podmiotów lub organów, do których prawa własności bezpośrednio lub pośrednio w ponad 50 % należą do podmiotu, o którym mowa w lit. a) niniejszego ustępu;**
- c) **osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów działających w imieniu lub pod kierunkiem podmiotu, o którym mowa w lit. a) lub b) powyższego w tym podwykonawców, dostawców lub podmiotów, na których zdolności polega się w rozumieniu dyrektyw w sprawie zamówień publicznych, w przypadku gdy przypada na nich ponad 10 % wartości zamówienia.**

Z powyższego wynika, iż przesłanki zakazu udzielania zamówień publicznych są ściśle określone a w przypadku spółek kapitałowych udział bezpośredni lub pośredni osób lub podmiotów rosyjskich musi wynosić ponad 50 %. Inaczej jest z zakazem obejmującym podwykonawców, dostawców i podmiotów, na których zdolności wykonawca lub koncesjonariusz polega, w tym przypadku bada się czy przypada na nich ponad 10 % wartości zamówienia lub koncesji.

Drugi akt prawa, to ustawa o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego.

Zgodnie z art. 1 pkt 3 powyższej ustawy w celu przeciwdziałania wspieraniu agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, **wobec osób i podmiotów wpisanych na listę**, o której mowa w art. 2 ustawy, stosuje się sankcje polegające m.in. na wykluczeniu z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursu. Listę osób lub podmiotów prowadzi minister właściwy do spraw administracji.

Zgodnie z treścią art. 7 ust. 1 ustawy, przesłanki wykluczenia, o których mowa w pkt 1-3 tego przepisu znajdują zastosowanie w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonych na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 ze zm.). Oznacza to, iż zamawiający ma obowiązek dokonania weryfikacji pod kątem zaistnienia tych podstaw wykluczenia zarówno w postępowaniach prowadzonych w procedurach poniżej jak i powyżej progów unijnych. Obowiązek ten aktualizuje się zarówno w postępowaniach wszczynanych po dniu wejścia w życie przepisów ustawy jak i zgodnie z treścią art. 22 ww. ustawy w postępowaniach wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie tej ustawy.

Ponadto, zgodnie z art. 7 ust. 9 ustawy, przepisy art. 7 ust. 1 – 8 ustawy znajdują zastosowanie również do postępowań zmierzających do udzielenia zamówienia publicznego oraz konkursów o wartości mniejszej niż kwoty określone w art. 2 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych lub zamówień lub konkursów udzielanych z wyłączeniem ustawy. Tym samym, zamawiający zobowiązany jest do weryfikacji ww. podstaw wykluczenia także w postępowaniach o wartości mniejszej niż 130 000 złotych, oraz w zamówieniach wyłączonych spod przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.

Reasumując zarówno prawo unijne jak i krajowe nie daje zamawiającemu możliwości swobodnego wykluczania osób i podmiotów rosyjskich, lub mających nawet znikomą udział w spółkach kapitałowych, a jedynie reguluje obowiązek wykluczania w oparciu o wskazane przesłanki wynikające z poszczególnych artykułów.

Z poważaniem

WICESTAROSTA
Tadeusz Pająk

Zgodnie z art. 21 ust. 9 – 13 ustawy o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 poz. 528), interpelacje i zapytania składane są na piśmie do przewodniczącego rady, który następnie przekazuje je niezwłocznie staroście. Treść interpelacji i zapytań oraz udzielonych odpowiedzi podawana jest do publicznej wiadomości poprzez publikację w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.powiat-zielonogorski.pl (zakładka Rada Powiatu; Rada VI kadencji) i na stronie internetowej powiatu (www.powiat-zielonogorski.pl) oraz sposób zwyczajowo przyjęty poprzez zamieszczenie na tablicy ogłoszeń tut. starostwa.